

Lucemburk 16. dubna 2018
(OR. en)

7956/18

MAMA 59
CFSP/PESC 341
RELEX 318
SY 4

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel: Generální sekretariát Rady

Datum: 16. dubna 2018

Příjemce: Delegace

Č. předchozího dokumentu: 7941/18 MAMA 58 CFSP/PESC 339 RELEX 316 SY 3

Předmět: Závěry Rady o Sýrii
– závěry Rady (16. dubna 2018)

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o Sýrii, které Rada přijala na svém 3613. zasedání konaném dne 16. dubna 2018.

NÁVRH ZÁVĚRŮ RADY O SÝRII

1. Konflikt v Sýrii vstupuje do svého osmého roku a v zemi přetrvává všeobecně rozšířené násilí, všechny strany neustále a brutálně porušují mezinárodní právo, přičemž zneužívají lidská práva a mezinárodní humanitární právo, a syrský režim a Dá'íš opakovaně používají chemické zbraně. Syrský režim nese převážnou odpovědnost za katastrofální humanitární situaci a utrpení syrského lidu. Důrazně odsuzujeme přetrvávající a opakované použití chemických zbraní syrským režimem, včetně nejnovějšího útoku na město Dúma, jež je závažným porušením mezinárodního práva a urážkou lidské slušnosti. Rada se v této souvislosti domnívá, že cílené letecké útoky USA, Francie a Spojeného království na zařízení na výrobu chemických zbraní v Sýrii byly zvláštními opatřeními přijatými s jediným cílem, jímž je zabránit syrskému režimu v dalším používání chemických zbraní a látek jako zbraní na zabíjení vlastního lidu. Rada podporuje veškeré úsilí zaměřené na předcházení používání chemických zbraní. Tento postoj byl jménem EU vyjádřen v rámci OPCW.
2. Rada v této souvislosti připomíná své předchozí závěry o Sýrii, zejména ty ze dne 4. dubna 2017, a považuje cíle „strategie EU pro Sýrii“ za stále platné.

3. Zdůrazňujeme, že současný vývoj situace by měl být využit k posílení úsilí o nalezení politického řešení syrského konfliktu. Evropská unie opakuje, že syrský konflikt nelze řešit vojenskou cestou. Syrský režim navzdory tomu za podpory svých spojenců Ruska a Íránu od loňského roku zintenzivnil vojenské operace bez ohledu na oběti z řad civilního obyvatelstva. EU co nejrozhodněji odsuzuje veškeré útoky – ať již úmyslné nebo nahodilé – na civilní obyvatelstvo a civilní infrastrukturu, nemocnice a školy. Pokračující záměrné odmítání a bránění přístupu humanitární pomoci k obyvatelstvu v nouzi je do očí bijícím porušením zásad mezinárodního humanitárního práva a musí ustát. EU vyjadřuje politování nad ofenzívou režimu za podpory Ruska, která způsobila rozsáhlé škody ve východním předměstí Ghúta, a žádá okamžité zastavení leteckých útoků, zejména v provincii Idlib a v jižní Sýrii. EU vyzývá všechny strany konfliktu, zejména režim a jeho spojence, aby dodržovaly příměří a zajistily přístup k humanitární pomoci a umožnily evakuace ze zdravotních důvodů, jak bylo jednomyslně schváleno v rezoluci Rady bezpečnosti OSN 2401. V této souvislosti se vyhlídky na politické řešení dále vzdalují. Rovněž turecká vojenská operace v severozápadní Sýrii dále ztížila situaci, vedla k podstatnému vysídlení místních obyvatel a je dalším zdrojem vážného znepokojení. EU v tomto ohledu odsuzuje opakované porušování tzv. zón deeskalace a naléhavě vyzývá ručitele dohody z Astany – Rusko, Írán a Turecko –, aby zajistili ukončení nepřátelských akcí a neomezený, bezpečný a trvalý přístup humanitární pomoci v celé Sýrii a plnili své závazky týkající se dosažení celostátního příměří v Sýrii, jakož i ukončení obléhání. EU vyjadřuje silné obavy v souvislosti se zprávami o sociálním a demografickém inženýrství v oblastech na celém území Sýrie.

4. Eskalace vojenských střetů od počátku tohoto roku ještě více zhoršila již tak otřesnou humanitární situaci v Sýrii. Zejména se značně zhoršila situace ve východním předměstí Ghúta a v provincii Idlib. 13,1 milionu lidí potřebuje pomoc a existují vážné obavy o jejich ochranu, 6,1 milionu lidí bylo vnitřně vysídleno a téměř 3 miliony lidí jsou uvězněny v obléhaných a těžko dostupných oblastech. Ochrana civilního obyvatelstva je zákonnou i morální povinností a nesnese odkladu. Zdrojem vážných obav je rovněž kontaminace způsobená výbušnými zařízeními. EU je i nadále odhodlána zachraňovat životy a zmírňovat utrpení na základě řešení potřeb těch nejzranitelnějších osob v celé zemi. Naléhavými prioritami jsou ochrana civilního obyvatelstva, za niž nese primární odpovědnost syrský režim, a zajištění včasného poskytování pomoci v souladu s humanitárními zásadami. EU v tomto ohledu důrazně odsuzuje strany konfliktu za to, že trvale blokují a odmítají přístup humanitární pomoci k lidem v nouzi, mimo jiné k těm, kteří potřebují neodkladnou evakuaci ze zdravotních důvodů, a že jsou syrským režimem systematicky zabavovány zdravotnické pomůcky přivážené humanitárními konvoji. To musí skončit. EU žádá, aby všechny strany konfliktu, zejména pak syrský režim, v souladu s mezinárodním humanitárním právem poskytl neomezený, nerušený, bezpečný a soustavný přístup k lidem v nouzi v celé zemi bez ohledu na to, kde se nacházejí. EU vítá skutečnost, že v prosinci 2017 byla přijata rezoluce Rady bezpečnosti OSN 2393, která může zachránit život milionů Syřanů v nouzi, neboť umožňuje přeshraniční pomoc, a vynaloží veškeré úsilí na poskytnutí humanitární pomoci všem obyvatelům v nouzi v celé Sýrii, a to s využitím co nejpřímějších tras. EU odsuzuje používání vyhladovění civilistů jako metody vedení války obléháním obydlených oblastí, jakož i násilné vysídlování obyvatelstva, přičemž obojí může zakládat skutkovou podstatu válečných zločinů či zločinů proti lidskosti. EU bude pokračovat v intenzivní humanitární diplomacii, mimo jiné na konferenci Brusel II, a prozkoumá všechny možnosti, jak zlepšit přístup a ochranu a jak prosazovat humanitární zásady při poskytování pomoci. EU dále vyjadřuje hluboké znepokojení nad zhoršující se humanitární situací v severozápadní Sýrii, zejména v oblasti Afrínu v důsledku turecké vojenské operace, a zdůrazňuje, že je naléhavě nutné, aby byl humanitárním organizacím poskytnut bezpečný, neomezený a okamžitý přístup humanitární pomoci. V tomto regionu i v celé zemi je nezbytně nutné vytvořit podmínky pro bezpečný, dobrovolný a důstojný návrat vnitřně vysídlených osob a uprchlíků.

5. EU opakuje, že jakékoli trvalé řešení tohoto konfliktu vyžaduje skutečnou politickou transformaci, která byla sjednána syrskými stranami konfliktu na základě rezoluce Rady bezpečnosti OSN 2254 a ženevského komuniké z roku 2012 v rámci ženevského procesu vedeného OSN, a je i nadále odhodlána zasazovat se o jednotu, svrchovanost a územní celistvost syrského státu. V této souvislosti EU oceňuje neúnavnou snahu zvláštního vyslance OSN pro Sýrii Staffana de Mistury usnadnit provedení všech příslušných rezolucí Rady bezpečnosti OSN. Prioritně by měl nyní být pod záštitou OSN v Ženevě zřízen ústavní výbor pod syrským vedením a urychleně by měly následovat další kroky s cílem umožnit sjednaný proces politické transformace. EU vyjadřuje politování nad tím, že syrský režim v rozhovorech vedených OSN uplatňuje obstrukční strategii a vyzývá spojence syrského režimu, aby zajistili, že se syrský režim plně zapojí do tohoto procesu pod záštitou Rady bezpečnosti OSN. Evropská unie vynaloží veškeré úsilí na podporu mírového řešení konfliktu v Sýrii. Konečným cílem EU je nastolit v Sýrii trvalý mír.
6. EU i nadále podporuje syrskou politickou opozici v jejím konstruktivním zapojení do politického procesu v Ženevě a její spolupráci s občanskou společností. EU podporuje plnou a účinnou účast žen v politickém procesu a vítá snahu opozice směřovat k tomuto cíli. EU oceňuje práci syrské vyjednávací komise jakožto sjednocené inkluzivní delegace zastupující opozici v rámci jednání vedených OSN a její odhodlání dosáhnout diplomatického řešení konfliktu.
7. Budoucnost Sýrie spočívá v míru, demokracii, rovném postavení občanů a právním státu. V zájmu syrského lidu bude Evropská unie o dosažení tohoto cíle i v budoucnu usilovat s odhodláním a důsledností. EU bude i nadále spolupracovat se syrskou občanskou společností jakožto s klíčovými aktéry v inkluzivním procesu s cílem prosazovat demokracii a lidská práva na podporu míru a stability v Sýrii.

8. EU i nadále podporuje úsilí celosvětové koalice v boji proti Dá'iš a zdůrazňuje, že k jeho trvalému vymýcení v Sýrii a v širším regionu povede pouze skutečné politické řešení v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN 2254 a ženevským komuniké z roku 2012, které řeší základní příčiny násilného extremismu a terorismu. EU zdůrazňuje, že všichni aktéři v Sýrii se musí zaměřit na boj proti Dá'iš, který ještě neskončil. Prioritou nadále zůstává zabránit obnovení této teroristické organizace. S cílem přispět k trvalé porážce Dá'iš se EU zapojí do snah o stabilizaci v oblastech v severovýchodní Sýrii osvobozených celosvětovou koalicí od Dá'iš. Důležitým faktorem pro zavedení komplexnějšího, udržitelného a inkluzivního evropského úsilí o stabilizaci bude inkluzivní, nezávislá a reprezentativní místní správa věcí veřejných.
9. EU v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN 2268 vyzývá všechny strany k propuštění všech osob zadržovaných v rozporu s mezinárodním humanitárním právem a politických vězňů zadržovaných většinou ve věznicích a vazebních zařízeních syrského režimu. Žádá o informace o případech násilných zmizení. Nezávislým pozorovatelům by měl být umožněn přístup do všech vazebních zařízení v Sýrii. EU vyjadřuje svou plnou podporu úsilí OSN vytvořit sekretariát pro vyřešení této otázky jako součásti ženevského procesu.

10. Základními předpoklady trvalého míru v Sýrii jsou odpovědnost a přechodné soudnictví založené na spravedlivém procesu, jež usnadní skutečné národní usmíření. Rada zdůrazňuje, že je zapotřebí odpovědnost a že EU bude i nadále stát v čele úsilí o vyvození odpovědnosti a bude neúnavně vymáhat odpovědnost za hrůzné činy spáchané během syrského konfliktu. Je nutné pohnat k odpovědnosti všechny osoby, které jsou odpovědné za porušování mezinárodního práva, zejména mezinárodního humanitárního práva a mezinárodního práva v oblasti lidských práv, přičemž v některých případech se může jednat o válečné zločiny nebo zločiny proti lidskosti, a to včetně osob, které páchají zločiny namířené proti náboženským, etnickým a dalším skupinám a menšinám. Beztrestnost těchto zločinů je nepřijatelná, a EU proto bude nadále podporovat dokumentaci porušování lidských práv a úsilí o shromažďování důkazů s ohledem na budoucí právní kroky. V této souvislosti EU podporuje významnou úlohu vyšetřovací komise a mezinárodního nestranného a nezávislého mechanismu a zdůrazňuje, že je důležité posílit spolupráci a poskytnout jim dostatečné finanční zdroje na to, aby mohly pokračovat ve své zásadní práci, jíž je zajištění odpovědnosti v Sýrii. EU opakuje svou výzvu, aby se situací v Sýrii zabýval Mezinárodní trestní soud. Pokud není možno jít cestou mezinárodního soudnictví, je důležitým příspěvkem k zajištění spravedlnosti stíhání válečných zločinů v rámci vnitrostátní jurisdikce, je-li to možné. EU a její členské státy jsou plně odhodlány zabránit beztrestnosti a budou usilovat o prozkoumání možností společného postupu ve snaze o dosažení spravedlnosti za porušování mezinárodního práva, k nimž došlo v syrském konfliktu. EU si i nadále ponechá možnost dalších omezujících opatření vůči Sýrii, dokud represe nebudou ukončeny.

11. EU opakuje, že důrazně odsuzuje opakované použití chemických zbraní, jehož se dopustil syrský režim a Dá'iš, jak potvrzují společný vyšetřovací mechanismus OPCW–OSN a zprávy vyšetřovací komise. EU je rovněž znepokojena neustále přicházejícími zprávami o tom, že syrský režim v posledních měsících použil ve východním předměstí Ghúta a v dalších oblastech Sýrie chemické zbraně, včetně nejnovějších zpráv o zničujícím chemickém útoku na město Dúma. EU zdůrazňuje, že má v Sýrii závažné obavy z porušování Úmluvy o chemických zbraních a všeobecného zákazu používání chemických zbraní. EU plně podporuje práci vyšetřovací mise OPCW na dalším posuzování zpráv o používání chemických zbraní i práci tzv. týmu pro posouzení prohlášení na dalším přezkoumávání nedostatků a nesrovnalostí v prohlášeních Sýrie do doby, než se přesvědčí, že byl syrský program chemických zbraní nezvratně zastaven. V červenci roku 2017 a v březnu roku 2018 uložila EU další omezující opatření vůči syrským vysokým úředníkům a vědcům vzhledem k jejich úloze při rozvoji a používání chemických zbraní a je připravena zvážit uložení dalších opatření do budoucna. V tomto ohledu EU naléhavě vyzývá Radu bezpečnosti OSN, aby urychleně obnovila nezávislý mechanismus pro určení odpovědnosti s cílem zajistit vyvození odpovědnosti pachatelů útoků za použití chemických zbraní. V tomto ohledu EU vyjadřuje politování nad tím, že Rusko vyslovalo v listopadu 2017 veto k prodloužení mandátu společného vyšetřovacího mechanismu. EU vyzývá všechny země, aby využily svého vlivu k tomu, aby zabránily jakémukoli dalšímu použití chemických zbraní, a podporuje mezinárodní partnerství proti beztrestnosti používání chemických zbraní.

12. EU bude i nadále podporovat odolnost syrského obyvatelstva, v souladu se strategií EU pro Sýrii. Práce se zaměří na potřeby související s bezpečným a rovným přístupem k občanským dokladům, bydlení a vlastnickým právům, aby se zajistilo, že budou zachována práva Syřanů a že pro osoby, které byly vysídleny, budou vytvořeny základní podmínky, aby se mohly důstojně, bezpečně a dobrovolně vrátit do svých domovů, jakmile to podmínky umožní. EU bude pokračovat v poskytování podpory zaměřené na odolnost, přičemž se zaměří na poskytování vzdělávání, tvorbu pracovních míst a podporu civilních struktur místní správy v oblastech, které ovládá opozice, mimo jiné na základě spolupráce s prozatímní syrskou vládou, a bude vyvíjet činnost, jejímž účelem bude předejít zhroucení státní správy. EU bude usilovat o navýšení pomoci, přičemž bude kombinovat přeshraniční pomoc s podporou uvnitř Sýrie a zaměří se na poskytování pomoci jako součást širšího úsilí, které reaguje na potřeby obyvatelstva v celé Sýrii, s cílem zabránit násilnému extremismu, sektářství a budovat odolnost místních komunit. Pomoc EU musí být přínosem pro obyvatelstvo Sýrie a nesmí z ní plynout výhody pro syrský režim, jež by legitimizovaly jeho celostátní a místní správu. EU se nebude v žádné části Sýrie zapojovat do úsilí o urychlenou obnovu a stabilizaci, které by mohlo podporovat sociální a demografické inženýrství.
13. EU znovu opakuje, že bude připravena pomoci při obnově Sýrie pouze tehdy, bude-li jednoznačně probíhat komplexní, skutečná a inkluzivní politická transformace, která byla sjednána syrskými stranami konfliktu na základě rezoluce Rady bezpečnosti OSN 2254 (2015) a ženevského komuniké z roku 2012. EU nadále aktivně podporuje OSN v jejím koordinačním úsilí zaměřeném na civilní plánování stabilizace pro období po uzavření dohody a bude pokračovat ve své spolupráci s mezinárodními finančními institucemi a dalšími dárci. Zvláštní odpovědnost za náklady na obnovu by měli přijmout ti, kteří konflikt přizívají.

14. EU si je vědoma dopadů syrského konfliktu na sousední státy, které daly najevo svou angažovanost a odolnost tím, že za posledních několik let poskytly útočiště milionům syrských uprchlíků, a potvrzuje, že je připravena poskytnout jim podporu. Rada vítá výsledky, jichž bylo dosaženo prostřednictvím pomoci ze strany EU i členských států, včetně regionálního svěřenského fondu EU zřízeného v reakci na krizi v Sýrii, a pokrok, jehož bylo dosaženo při provádění paktů EU–Jordánsko a EU–Libanon při řešení zásadních potřeb syrských uprchlíků a jejich hostitelských společenství v tomto regionu. EU konstatuje, že podmínky pro repatriaci uprchlíků, jak je definuje Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, nejsou v současnosti splněny. Situace v přijímajících zemích zůstává kritická a bezpochyby je třeba se i nadále snažit pomoci těmto zemím vyrovnávat se s problémy spojenými s uprchlickou krizí, a to i s ohledem na potřeby palestinských uprchlíků.

15. Rada vítá druhou bruselskou konferenci „Podpora budoucnosti Sýrie a okolního regionu“, jež se bude konat ve dnech 24. a 25. dubna 2018 za spolupředsednictví Evropské unie a OSN a jež bude navazovat na bruselskou konferenci z dubna 2017, na londýnskou konferenci z února 2016, na dárcovské konferenci v Kuvajtu z let 2013–2015, na berlínskou konferenci z roku 2014 a na helsinskou konferenci z roku 2017. Hlavním cílem konference je udržet pozornost mezinárodního společenství věnovanou syrskému konfliktu a zvýšit podporu poskytovanou obyvatelstvu zasaženému konfliktem. Konference má dále tři specifické cíle: Bude důkazem trvalé a rozsáhlé mezinárodní podpory úsilí vedeného OSN o urychlené nalezení politického řešení konfliktu, a to v souladu s příslušnými rezolucemi Rady bezpečnosti OSN, včetně rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2254 a ženevského komuniké. Bude se zabývat zhoršující se humanitární situací v Sýrii a připomene pokračující důraznou podporu ze strany EU a mezinárodního společenství vůči sousedním zemím, které poskytly útočiště více než 5,6 milionům syrských uprchlíků. Na konferenci bude rovněž zhodnoceno provádění mezinárodních závazků učiněných vůči Sýrii a okolnímu regionu před rokem na konferenci Brusel I a bude se usilovat o nové finanční přísliby zaměřené na řešení rostoucích potřeb v Sýrii a v okolním regionu. EU a její členské státy jako hlavní dárci pomoci pomáhají zmírnit nejhorší dopady krize v Sýrii prostřednictvím finanční podpory, jejíž výše dosáhla od roku 2011 již 10,6 miliardy eur a jež obnáší dvě třetiny z 5,6 miliard eur ze závazků z konference Brusel I, a znovu přijmou významný závazek na konferenci Brusel II, čímž povzbudí mezinárodní společenství ke sdílení zátěže, zejména prostřednictvím dalších závazků v rámci plánu OSN pro humanitární reakci.
-